Civilinė była Nr. e3K-3-222-781/2022 Teisminio proceso Nr. 2-68-3-15546-2020-4 Procesinio sprendimo kategorija 2.3.2.8 (S)

imgl

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2022 m. rugsėjo 21 d. Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Danguolės Bublienės, Algirdo Tarminsko (kolegijos pirmininkas) ir Jūratės Varanauskaitės (pranešėja), teismo posedyje kasacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. lapkričio 9 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovės T. K. ieškinį atsakovu J. K. bei atsakovo J. K. priešieškinį dėl santuokos nutraukimo ir santuokos nutraukimo pasekmių, tretieji asmenys "Luminor Bank AS" Lietuvos skyrius, uždaroji akcinė bendrovė "IPF Digital Lietuva"

Teisėjų kolegija

statė:

I. Ginčo esmė

- Kasacinėje byloje sprendžiama dėl materialiosios teisės normų, reglamentuojančių turto, kuris yra bendroji jungtinė sutuoktinių nuosavybė, padalijimo tvarką (Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau CK) 3.127 straipsnio 3 dalis), aiškinimo ir taikymo.
- 2. Ieškovė prašė teismo: nutraukti (duomenys neskelbtini) su atsakovu sudarytą santuoką dėl atsakovo kaltės; po santuokos nutrauktino ieškovei palikti iki santuokos turėtą pavardę, o atsakovui turimą pavardę; padalyti šalių turtą priteisiant ieškovei 800 Eur vertės atomobili "Audi A3", valst. Nr. (duomenys neskelbtini), 1380 Eur vertės traktorių "MTZ-80L", valst. Nr. (duomenys neskelbtini), 1380 Eur vertės traktorių "MTZ-80L", valst. Nr. (duomenys neskelbtini), 160 Eur vertės traktorių 150 Eur vertės scheipa, 150 Eur vertės spintą su antresolemis, 90 Eur vertės skalbimo mašiną "Samsung", 120 Eur vertės priekabą, 350 Eur vertės spintą su antresolemis, 90 Eur vertės doko kabiną. 50 Eur vertės vandens šiklymo šiklytuvą, 90 Eur vertės priekabą, 350 Eur vertės sikalivatorių, 100 Eur vertės priekabą, 350 Eur vertės sudarytą volikasimo mašiną, 550 Eur vertės vandens šiklymo šiklytuvą, 90 Eur vertės vertės vandens šiklymo šiklytuvą, 90 Eur vertės priekabą, 350 Eur vertės vandens šiklymo šiklytuvą, 90 Eur vertės priekabą, 350 Eur vertės vandens šiklymo šiklytuvą, 90 Eur vertės priekabą, 350 Eur vertės vandens šiklymo šiklytuvą, 90 Eur vertės priekabą, 350 Eur vertės vandens šiklymo šiklytuvą, 90 Eur vertės vand
- Atsakovas prašė teismo: nutraukti salų santuoką dė lėškovės kaltės; po santuokos nutraukimo iskovei palikti iki santuokos jos turėtą pavardę, o atsakovui turimą pavardę; priteisti atsakovui ši ieškovės 10 000 Eur neturtinei žalai atlyginti; padalyti šalių turtą priteisiant ieškovei asmeninės nuosavybės teise 2300 Eur vertės automobilį, Audi A3°; valst. Nr. (duomemys neskelbtini), 2500 Eur vertės aukso dirbinių, 1370 Eur vertės raktorių "MTZ-80L", gamyklinis Nr. (duomemys neskelbtini), priteisti atsakovui ši ieškovės 2685 Eur kompensaciją uži ieškovei tenkančią didesnę turto dalį; padalyti įsipareigojimus kreditoriams, nustatant, kad po santuokos nutraukimo įsipareigojimas kreditoriui AB "Luminor Bank" Lietuvos skyriui pagal 2018 m. gegužės 29 d. vartojimo kreditio sutartį Nr. (duomemys neskelbtini) yra solidarusis šalių įsipareigojimas į pripažinti įsipareigojimus UAB "ĮPF Digital Lietuva" pagal 2019 m. sausio 17 d. kredito linijos sutartį (naujas sutarties Nr.(duomenys neskelbtini)) dėl 2500 Eur asmeniniu ieškovės įsipareigojimus.

II. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų procesinių sprendimų esmė

- 4. Vilniaus miesto apylinkės teismas 2021 m. gegužės 10 d. sprendimu ieškinį ir priešieškinį tenkino iš dalies: nutraukė ieškovės ir atsakovo Vilniaus rajono civilinės metrikacijos skyriuje 1(duomenys neskelbtini) sudarytą santuoką (įrašo Nr. 281) dėl abiejų sutuoktinių kaltės; po santuokos nutraukimo padalijo santuokoje įgytą turtą: priteisė atsakovui asmeninės nuosavybės teise 800 Eur vertės automobilį, Ford Galaxy*, valst. Nr. (duomenys neskelbtini), 1370 Eur vertės steris ratinį traktorių "MTZ-80L", valst. Nr. (duomenys neskelbtini), 130 Eur vertės steris televizorių, "Hisense", 250 Eur vertės komoda, 75 Eur vertės spintą su antresolėmis, 90 Eur vertės dušo kabiną, 50 Eur vertės valdens šildymo šildytuvą, 90 Eur vertės savadarbę priekabą, 350 Eur vertės kultivatorių, 100 Eur vertės plūgas, 150 Eur vertės spintą su antresolėmis, 90 Eur vertės sudisokasimo mašiną, žemės dirbimo frezi; priteisė ieškovei asmeninės nuosavybės teise 1670 Eur vertės sienapjove, 100 Eur vertės kultivatorių, 100 Eur vertės bulvių kasimo mašiną, žemės dirbimo frezi; priteisė ieškovei asmeninės nuosavybės teise 1670 Eur vertės sautomobilį, "Audi A3*; valst. Nr. (duomenys neskelbtini) solidariuoju ieškovės ir atsakovo įsipareigojimu, pripažino atsakovo prievolę kreditorie UAB "IPF Digital Lietuva" pagal 2019 m. sausio 17 d. kredito sutartį Nr.(duomenys neskelbtini) dėl suteikto 770 Eur kredito solidariuoju ieškovės ir atsakovo įsipareigojimu, pripažino atsakovo prievolę kreditorei UAB "IPF Digital Lietuva" pagal 2019 m. sausio 17 d. kredito sutartį Nr.(duomenys neskelbtinii) dėl suteikto 710 Eur kredito solidariuoju ieškovės ir atsakovo įsipareigojimu, pripažino atsakovo prievolę kreditorei UAB "IPF Digital Lietuva" pagal 2019 m. sausio 17 d. kredito sutartį Nr.(duomenys neskelbtinii) dėl suteikto 710 Eur kredito solidariuoju ieškovės ir atsakovo įsipareigojimu, pripažino atsakovo prievolę kreditorei UAB "IPF Digital Lietuva" pagal 2019 m. sausio 17 d. kredito sutartį Nr.(duomenys neskelbtinii) dėl suteikto 710 Eur kredito asmeninius į
- 5. Pirmosios instancijos teismas nurodė, kad ieškovei priteisiamas 1607 Eur vertės automobilis "Audi A3", o atsakovui priteisiama 5085 Eur vertės turto, todėl nusprendė, kad ieškovei iš atsakovo priteistina 3415 Eur kompensacija (5085 Eur 1670 Eur). Pirmosios instancijos teismas taip pat nusprendė ieškovei priteisti 280,22 Eur kompensacija už sumažintą bendro turo dalį pagal išskaičiaotus iš atsakovo 560,45 Eur žalai atlyginti UAB "Vilniaus viešasis transportas" ir 315 Eur už atsakovo parduotą automobilį "Volkswagen Sharan" (630 Eur : 2). Taigi iš viso ieškovei iš atsakovo pirmosios instancijos teismas priteisė 4010,22 Eur kompensaciją už atsakovui tenkančią didesnę turto dalį.
- 6. Vliniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, išnagrinėjusi civilinę bylą pagal ieškovės ir atsakovo apeliacinius skundus, 2021 m. lapkričio 9 d. nutartimi paliko nepakeistą Vliniaus miesto apylinkės teismo 2021 m. gegužės 10 d. sprendimo rezoliucinėje dalyje, nurodydama, kad priteisto atsakovui asmeninės nuosavybės teise žemės dirbimo frezos vertė yra 350 Eur.
- 7. Apeliacinės instancijos teismas atmetė atsakovo apeliacinio skurdo argumentus, kad pirmosios instancijos teismas, apskaičiuodamas ieškovei iš atsakovo priteistinos kompensacijos dydį, suklydo. Apeliacinės instancijos teismas pažymėjo, kad pirmosios instancijos teismas ieškovės naudai priteisė 1670 Eur vertės automobilį, Audi A3", o atsakovui asmeninės nuosavybės teisė priteisė 5085 Eur vertės turto. Ieškovei priteisto 4010,22 Eur kompensacijos dydį pirmosios instancijos teismas nustatė, atimdamas iš atsakovui priteisto turto 1670 Eur verte, pritečdamas 280,22 Eur kompensacija už sumažintą bendro turtą dalį pagal išskaičiuotus iš atsakovo 560,45 Eur žalai atlyginti UAB "Vilniaus viešasis transportas" (560 : 2), taip pat 315 Eur už atsakovo parduotą sutuoktiniams priklausiusį automobilį "Volkswagen Sharam" (630 : 2).
- 8. Dėl to apeliacinės instancijos teismas nusprendė, kad ieškovei iš atsakovo pirmosios instancijos teismo priteista 4010,22 Eur kompensacija buvo apskaičiuota teisingai.

III. Kasacinio skundo ir atsiliepimo į jį teisiniai argumentai

- 9. Kasaciniu skundu atsakovas prašo panaikinti Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. lapkričio 9 d. nutarties dalį, kuria palikta nepakeista Vilniaus miesto apylinkės teismo 2021 m. gegužės 10 d. sprendimo dalis dėl 4010,22 Eur kompensacijos ieškovei iš atsakovo už atsakovo už atsakovo tienkančią didesnę turto dalį ir sumažintą turto dalį priteisimo, ir priimti naują sprendimą priteisti ieškovei iš atsakovo 2302,72 Eur kompensaciją už atsakovui tenkančią didesnę turto dalį ir sumažintą turto dalį. Kasacinis skundas grindžiamas šiais argumentais:
  - 9.1. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismai netinkamai aiškino ir taikė materialiosios teisės normas, susijusias su sutuoktinių turto balanso sudarymu, kompensacijos dydžio apskaičiavimu ir turto padalijimu (CK 3.117—3.119.3.123, 3.127 straipsniai), akivaizdžiai suklydo neteisingai apskaičiavų ieškovei priteistinos kompensacijos dydį. Pirmosios instancijos teismas, nustatydamas ieškovei priteistinos kompensacijos dydį už atsakovui tenkančią didesnę turto dalį, kompensacijos dydį apskaičiavo nenustatęs dalytino turto balanso. Viso dalytino turto vertė yra 6755 Eur. Byloje nesant duomenų, sudarančių pagrindą nukrypti nuo sutuoktinių bendro turto lygių dalių principo, dalijini santuokoje igytą turtą, teismas vsą sutuoktinių turtą turėjo padalyti po 1/2 dalį kiekvienam sutuoktiniu (po 3377,50 Eur.) t. y. pagal CK 3.117 straipsnio 1 dalį ir 3.118 straipsnio 3 dalį ieškovei turėjo būti priteista 1707,50 Eur (3377,50 Eur.) 1.00 Eur.) t. y. pagal CK 3.117 straipsnio 1 dalį ir 3.118 straipsnio 3 dalį ieškovei turėjo būti priteista 1707,50 Eur.) 1.00 Eur.) t. y. pagal CK 3.117 straipsnio 1 dalį ir 3.118 straipsnio 3 dalį ieškovei turėjo būti priteista 1707,50 Eur.) 1.00 Eur
  - 9.2. Apeliacinės instancijos teismas, nepasisakydamas dėl visų atsakovo apeliacinio skundo argumentų, pažeidė proceso teisės normas dėl pareigos tinkamai motyvuoti teismo sprendimą.

Atsakovo teigimu, apeliacinės instancijos teismas nutarties dalyje dėl kompensacijos priteisimo neatsakė į pagrindinius (esminius) bylos faktinius ir teisinius aspektus ir dėl to ši bylos dalis dėl kompensacijos apskaičiavimo ir priteisimo buvo išspręsta neteisingai (Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 329 straipsnio 2 dalies 4 punktas).

- 10. Atsiliepimu į atsakovo kasacinį skundą ieškovė prašo kasacinį skundą atmesti ir palikti nepakeistą apeliacinės instancijos teismo nutartį, priteisti bylinėjimosi išlaidų atlyginimą. Atsiliepimas į kasacinį skundą grindžiamas šiais esminiais argumentais:
  - 10.1. Pirmosios instancijos teismas, spręsdamas klausimą dėl santuokoje įgyto turto padalijimo, teisingai nustatė bendrą sutuoktinių turtą ir dalytino turto balansą (<u>CK 3.118 straipsnio</u> 1 dalis). Kadangi atsakovui atiteko didesnė dalis turto natūra, todėl bylą nagrinėjęs pirmosios instancijos teismas išsprendė klausimą dėl kompensacijos iš atsakovo priteisimo ieškovės naudai. Atsakovas, teikdamas apeliacinį skundą ir nurodydamas, kaip turi būti apskaičiuojama jo mokėtina kompensacija ieškovei, rėmėsi analogišku skaičiavimo būdu, kokį taikė ir pirmosios instancijos teismas. Tačiau vėliau, teikdamas kasacinį skundą, atsakovas savo poziciją pakeitė ir nurodė visiškai kitokį skaičiavimo mechanizmą, kuris, atsakovo nuomone, turėjo būti taikormas apskaičiuojant mokėtiną kompensacija ieškovei. Be to, atsakovas, teigdamas, kad pirmosios instancijos teismas, spręsdamas klausimą dėl kompensacijos dydžio apskaičiavimo, padarė aritmetinę klaidą, nepasinaudojo klaidų štaisymo institutu, nustatytu CPK 276 straipsnyje.
  - 10.2. Teismo pareiga pagristi primtą procesinį sprendimą neturėtų būti suprantama kaip reikalavimas detaliai atsakyti į kiekvieną argumentą, o apeliacinės instancijos teismas, atmesdamas apeliacinį skundą, gali tiesiog pritarti žemesnės instancijos teismo primto sprendimo motyvams. Nagrinėjamoje byloje apeliacinės instancijos teismas, remdamasis byloje esančiais štirtais ir įvertintais įrodymais, nustatė faktines bylos aplinkybes, argumentavo savo išvadas, todėl nepažeidė CPK 331 straipsnio 4 dalyje nustatytos pareigos motyvuoti sprendimą.

Teisėjų kolegija

konstatuoja:

IV. Kasacinio teismo argumentai ir išaiškinimai

Dėl materialiosios teisės normų, reglamentuojančių bendrosios jungtinės sutuoktinių muosavybės padalijimo tvarką nutraukus santuoką, aiškinimo ir taikymo

11. Bendro turto padalijimo tvarka nustatyta K 3.118 straipsnyje. Dalijant sutuoktinių bendrąją jungtinę nuosavybę, pagal byloje esančią medžiagą sudaromas ir teismo sprendimo motyvuojamojoje dalyje šidėstomas sutuoktinių turto balansas, t. y. teismas pirmiausia nustato bendrą sutuoktinių turtą ir kiekvieno iš jų asmeninį turtą. Paskui iš bendro sutuoktinių turto pirmiausia nustato bendro sutuoktinių prievolių prievolių įvykdymo terminas dar nėra suėjęs ar šios pirevoles yra ginčijamos, tai sutuoktinių dalytino turto visuma yra mažinama šių prievolių (skolų) suma. Jeigu, sudarius balansą, paaiškėja, kad bendro turto liko, šis turtas padalijamas sutuoktiniams lygiomis dalimis, šiskyrus šio kodekso nustatytas šimtis (CK 3.118 straipsnio 1, 2, 4 dalys).

- . CK 3.127 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad turtas padalijamas natūra, atsižvelgiant į jo vertę ir abiejų sutuoktinių bendro turto dalis, jeigu galima taip padalyti. Jeigu natūra abiem sutuoktiniams turto padalyti negalima, turtas natūra priteisiamas vienam sutuoktiniui, kartu jį įpareigojant kompensuoti antram sutuoktiniui jo dalį pinigais. Parenkant turto padalijimo būdą ir padalijamt turtą natūra, atsižvelgiama į nepilnamečių vaikų interesus, vieno sutuoktinio sveikatos būklę ar turtinę padėtį arba kitas svarbias aplinkybes.
- Kiekvienas sutuoktinis privalo kompensuoti bendrosios jungtinės sutuoktinių nuosavybės sumažėjimą, jeigu jis bendrą turtą naudojo tikslams, nesusijusiems su šio kodekso 3.109 straipsnyje nustatytų prievolių vykdymu, išskyrus atvejus, kai jis įrodo, kad turtas buvo panaudotas šeimos poreikiams tenkinti (CK 3.98 straipsnio 3 dalis).
- 14. Nagrinėjamoje byloje pirmosios ir apeliacinės instancijos teismai nusprendė, kad ginčo nekilnojamasis turtas dalytinas sutuoktiniams lygiomis dalimis, įpareigojo atsakovą kompensuoti ieškovei atsakovui tekusį didesnės vertės turtą.
- Teisėjų kolegija, įvertinusi nagrinėjamoje byloje nustatytas aplinkybes ir atsakovo kasaciniame skunde išdėstytus argumentus, nurodo, kad teismai, ieškovės naudai priteisę 1670 Eur vertės automobilį, "Audi A3", o atsakovui asmeninės nuosavybės teise 5085 Eur vertės turto, neteisingai paskaičiavo kompensacijos, priteistinos ieškovei iš atsakovo, dydį, netinkamai taikė materialiosios teisės normas, reglamentuojančias kompensacijos už kitam sutuoktiniui tenkantį didesnės vertės turtą priteisimą.
- Teismai, sudarydami dalytino turto balansą ir spręsdami dėl kompensacijos dydžio, padarė teisingą išvadą, kad atsakovui priteista didesnė turto dalis, todėl ieškovei priklauso kompensacija, kurią privalo sumokėti atsakovas. Kompensaciją teismai apskaičiavo iš atsakovui tekusios turto vertės (5085 Eur) atėmę ieškovei atitekusio turto vertę (1670 Eur), taip pat į kompensaciją įskaičiavę 280,22 Eur kompensaciją už sumažintą bendro turtą dalį pagal išskaičiuotus iš atsakovo 560,45 Eur žalai atlyginti UAB "Vilniaus viešasis transportas" ir 315 Eur už parduotą automobilį "Volkswagen Sharan", valst. Nr. (duomenys neskelbtimi).
- . Teisėjų kolegija, iš esmės sutikdama su atsakovo kasacinio skurdo argumentais, kad teismų taikytas kompensacijų balansas, kiek vienas ir kitas sutuoktinis privalo kompensuoti bendrą turtą ir kiek vienam ir kitam sutuoktiniui turi būti kompensuota iš bendro turto, apskaičiuotas netinkamai, konstatuoja, kad bylą nagrinėję teismai, apskaičiuodami ieškovei išmokėtiną kompensaciją, neteisingai sprendė dėl kompensacijos apskaičiuotino, taip pat netinkamai taikė materialiosios teisės normas, reglamentuojančias sutuoktinių dalių nustatymą.
- Pagal CK 3.117 straipsnio 1 dalį preziumuojama, kad sutuoktinių bendro turto dalys yra lygios, o pagal 3.118 straipsnio 3 dalį nustačius turtą, kuris sutuoktiniams priklauso asmeninės nuosavybės teise, ir iš jo atskaičius asmenines skolas, sudaromas kompensacijų balansas, kuriame nurodoma, kiek vienas ir kitas sutuoktinis privalo kompensuoti vienas kitam iš bendro turto. Teisėjų kolegija nurodo, kad nagrinėjamu atveju kompensacija už atsakovui tekusį didesnės vertės turta turėjo būti apskaičiuota vadovaujamis tokiu principu ieškovei priteistinos kompensacijos dydis apskaičiuotinas kaip skirtumas tarp atsakovui ir ieškovei natūra priteisto turto verčių. Kadang nagrinėjamio plyojei dalytino turto vertė yra 6755 Eur, tai takant sutuoktininių bendro turto lygių dalių principa, kiekovei priklausanti kompensacija už atsakovui natūra tenkančią didesnę turto dalį sudarytų 1707,50 Eur (3377,50 1670 = 1707,50). Priteisus ieškovei iš atsakovo 1707,50 Eur kompensacija, nebūtų nukrypta nuo sutuoktinių bendro turto lygių dalių paskirstymo bei kompensacijos dydžio apskaičiavimo kaip to reikalaujama CK 3.118 straipsnyje.
- 19. Prie 1707,50 Eur ieškovei paskaičiuotos kompensacijos pridėtini byloje teisingai ir pagrįstai apskaičiuoti ieškovei priteistini 280,22 Eur už sumažintą bendro turtą dalį pagal išskaičiuotus iš atsakovo 560,45 Eur žalai atlyginti UAB "Vilniaus viešasis transportas" ir 315 Eur už atsakovo parduotą automobilį "Volkswagen Sharan". Taigi iš viso ieškovei priteistina 2302,72 Eur.

Dėl bylos procesinės baigties

- Apibendrindama nurodytus argumentus, teisėjų kolegija konstatuoja, kad bylą nagrinėję teismai netinkamai aiškino ir taikė materialiosios teisės normas, reglamentuojančias kompensacijos iš bendro dalytino turto apskaičiavimą. Kadangi nagrinėjamoje byloje nereikia nustatyti naujų faktinių aplinkybių, teismų padaryta teisės taikymo klaida gali būti pašalinta kasaciniame teisme, todėl keistina Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. lapkmėjo 9 d. nutarties dalis, kuria palikta nepakeista Vilniaus mesto apylinkės teismo 2021 m. gegužės 10 d. sprendimo dalis dėl 4010,22 Eur kompensacijos ieškovei iš atsakovu itenkančią didesnę turto dali ir sumažintą turto dalį priteisimo, printeisiami teškovei iš atsakovo 2302,72 Eur kompensaciją už atsakovu itenkančią didesnę turto dalį ir sumažintą turto dalį kita apeliacinės instancijos teismo nutarties dalis paliktina nepakeista (CPK 346 straipsnis, 359 straipsnio 1 dalies 1, 2 punktai).
- 21. Kiti kasacinio skundo argumentai vertintini kaip neturintys reikšmės skundžiamo teismo procesinio sprendimo teisėtumui, todėl teisėjų kolegija dėl jų nepasisako.

Dėl bylinėjimosi išlaidu atlyginimo

- 22. Pakeitus apeliacinės instancijos teismo priimtą nutartį, perskirstomos bylinėjimosi išlaidos (CPK 93 straipsnio 5 dalis). Pagal CPK 93 straipsnio 1 dalį šaliai, kurios naudai priimtas sprendimas, jos turėtas išlaidas teismas priteisia iš antrosios šalies. CPK 98 straipsnio 1 dalis analogiškai reglamentuoja ir išlaidų advokato ar advokato padėjėjo pagalbai apmokėti atlyginimą. CPK 93 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad jeigu ieškinys patenkintas iš dalies, šiame straipsnyje nurodytos išlaidos priteisiamos ieškovui proporcingai teismo patenkintų reikalavimų daliai, o atsakovui proporcingai teismo atmestų ieškinio reikalavimų daliai.
- Pirmosios instancijos teismas nurodė, kad ieškovės turtiniai reikalavimai patenkinti 90 proc., o atsakovo 10 proc. Apeliacinės instancijos teismui atmetus abiejų ginčo šalių apeliacinius skundus, bylinėjimosi išlaidų atlyginimas nebuvo priteistas.
- 24. Byloje sumažinus pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų procesiniais sprendimais priteistą ieškovei kompensacijos dydį nuo 4010,22 Eur iki 2302,72 Eur, palikus nepakeistas kitas šių sprendimų dalis bei įvertinus patenkintų bei atmestų ieškinio reikalavimų dalį, remiantis CPK 93 straipsnio 2 ir 5 dalimis, 98 straipsnio 1–2 dalimis, Lietuvos advokatų tarybos 2004 m. kovo 26 d. nutarimu ir teisingumo ministro 2004 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. R1-85 patvirtintų Rekomendacijų dėl civilinėse bylose priteistino užmokesčio už advokato ar advokato padėjėjo teikiamą teisinę pagalbą (paslaugas) maksimalaus dydžio nuostatomis, atitinkamai pakeičiamas bylinėjimosi išlaidų attyginimo
- 25. Ieškovė prašė teismo priteisti ši atsakovo 2962 Eur kompensaciją už atsakovui tekusį didesnės vertės turtą. Byloje sumažinus pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų procesiniais sprendimais priteistą ieškovei kompensacijos dydį nuo 4010,22 Eur ki 2302,72 Eur, darytina šivada, kad byloje buvo patenkinta 78 proc. ieškovės turtinių reikalavimų, attinkamai atsakovo 22 proc. Pirmosios instancijos teismas ieškovei priteisė ši atsakovo 778,22 Eur, atsakovui ši ieškovės 298,92 Eur bylinėjimosi šlaidų attygnimo. Atsižvelgiant į patenkintų ir atmestų reikalavimų dalį, bylos sudėtingumą bei vadovaujantis bendraisiais protingamo, sažiningumo ir teisingumo principais, pirmosios instancijos teisme ieškovei ši atsakovo priteistina 684,86 Eur (12 proc., t. y. 93,36 Eur, mažau, nei priteista pirmosios instancijos teismo), o atsakovui ši teškovės 392,28 Eur (12 proc., t. y. 65,76 Eur, daugau, nei priteista pirmosios instancijos teismo) bylinėjimosi išlaidų atlyginimo.
- Pagal bylos rezultata pripažintina, kad apeliacinės instancijos teisme ieškovės apeliacinis skurdas buvo atmestas, vadinasi, iai bylinėtimosi išlaidu atlyginimas peoriteistinas, atsakovui priteistinas bylinėtimosi išlaidu atlyginimas už apeliacinio skundo ir atsiliepimo į apeliaciniį skundą rengimą. Atsakovas nepateikė duomenų, kiek patyrė atstovavimo įšlaidų, rengiant apeliacinį skundą, todėl šis bylinėjimosi įšlaidų atlyginimas nepriteistinas. Atsakovas už atsiliepimo į ieškovės apeliacinį skundą rengimą patyrė 200 Eur atstovavimo įšlaidų, atlyginimas priteistinas atsakovui įš ieškovės.
- Šaliai, kurios naudai priimtas sprendimas, iš antrosios šalies priteisiamos bylinėjimosi išlaidos (CPK 93 straipsnio 1, 3 dalys, 98 straipsnio 1 dalis). Kadangi byloje tenkinamas atsakovo kasacinis skundas, tai atsakovui iš ieškovės ртиським с учильно, в мисово заще ртиським с учильно выключ (у<u>т в. 73 миарк</u>, 98 мгаряно 1 dais). Kadangi byłoje tenkmamas atsakovo kasacinis skunda, tai atsakovui š ieškovės priteistimas atsakovo už kasacini skundą sumokėtas 120,31 Eur dydžio žyminis mokestis. Atsakovas, paduodamas kasacinį skundą, neprašė priteisti bylinėjimosi šlaidų atlyginimo iš atsiliepimą į kasacinį skundą pateikusios ieškovės, todėl šis klausimas nesprestinas.
- Pagal Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2022 m rugsėjo 9 d. pažymą apie išlaidas, susijusias su procesinių dokumentų įteikimu, kasacinis teismas patyrė 2,03 Eur tokių išlaidų. Ši suma yra mažesnė nei minimali 5 Eur valstybei priteistina bylinėjimosi išlaidų suma (Lietuvos Respublikos teisingumo ministro ir Lietuvos Respublikos finansų ministro 2011 m. lapkričio 7 d. įsakymas Nr. 1R-261/1K-355 "Dėl minimalios valstybei priteistinos bylinėjimosi išlaidų sumos nustatymo", redakcija, galiojanti nuo 2020 m. sausio 23 d.), todėl procesinių dokumentų įteikimo išlaidų atlyginimas valstybės naudai nepriteistinas (CPK 96 straipsnio 6 dalis).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 359 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktais ir 362 straipsnio 1 dalimi,

pakeisti Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. lapkričio 9 d. nutarties dalį, kuria palikta nepakeista Vilniaus miesto apylinkės teismo 2021 m. gegržės 10 d. sprendimo dalis dėl 4010,22 Eur kompensacijos ieškovei iš atsakovo už atsakovui ienkančią didesnę turto dalį ir sumažintą turto dalį priteisimo ir ieškovei T. K. iš atsakovo J. K. priteistas 778,22 Eur, atsakovui J. K. iš ieškovės T. K. – 298,92 Eur bylinėjimosi išlaidų atlyginimas, ir priimti naują sprendimą — priteisti ieškovei T. K. (a. k. (duomenys neskelbtini)) iš atsakovo J. K. (a. k. (duomenys neskelbtini)) 202,72 Eur (dviejų tūkstančių trijų simtų dviejų Eur 72 ct) kompensaciją už atsakovui tenkančią didesnę turto dalį ir sumažintą turto dalį priteisti ieškovei T. K. (a. k. (duomenys neskelbtini)) 302,72 Eur (dviejų tūkstančių trijų simtų dviejų Eur 72 ct) kompensaciją už atsakovui J. K. (a. k. (duomenys neskelbtini)) 3 iš sikstančių trijų simtų dviejų Eur 72 ct) kompensaciją už atsakovui J. K. (a. k. (duomenys neskelbtini)) 392,28 Eur (tris išmtus devyniasdešimt du Eur 28 ct) bylinėjimosi išlaidų atlygnimo pirmosios instancijos teisme. Kitą Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. lapkričio 9 d. nutarties dalį palikti nepakeistą. Priteisti atsakovui J. K. (a. k. (duomenys neskelbtini)) š išekovės T. K. (a. k. (duomenys neskelbtini)) 200 (du šimtus) Eur bylinėjimosi išlaidų atlygnimo apeliacinės instancijos teisme. Priteisti atsakovui J. K. (a. k. (duomenys neskelbtini)) š išekovės T. K. (a. k. (duomenys neskelbtini)) 203,31 Eur (vierą šimtą dvidešimt Eur 31 ct) žyminio mokesčio, sumokėto už kasacinį skundą. Ši Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis yra galutinė, neskundžiama ir įsiteisėja nuo priemimo dienos.

Algirdas Taminskas

Iūratė Varanauskaitė